

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

De Ecclesia, Qvæ Est in Purgatorio

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XII. Soluuntur argumenta ex Scripturis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53890](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53890)

CAPVT XII.

Soluuntur argumenta ex Scripturis.

SUPEREST argumēta aduersariorum soluere, quæ partim ex Scriptura, partim ex Patribus, partim ex naturali ratione sumuntur.

PRIMA obiectio, Psal. 126. *Cum dederit dilectis suis somnum, ecce hæreditas Domini*: non igitur Purgatorium intercedit inter mortem fidelium, & cœlestis hæreditatis consequutionem.

RESPONDEO, tractat Psalmus de generali resurrectione, vt S. Augustinus rectè exponit: & hic est sensus eorum verborum; Cum dederit dilectis suis somnum, id est, cum dormierint per corporalem mortem omnes electi, ecce hæreditas Domini, id est, continuò tunc apparebit hæreditas Christi, resurgentibus in gloria omnibus eius electis, quæ hæreditas est etiam merces eiusdem Christi, qui passione & morte sua nos acquisiuit. Itaque idem est hæreditas, & merces, idem filij, & fructus ventris; filij enim Dei per adoptionem sunt hæreditas Domini; & iidem filij, qui & fructus ventris appellantur, sunt eiusdem Domini merces. Adde quod in textu Hebraico, quem aduersarij Latino præferunt, non habetur, cum dederit, sed sic dabit וְיָדַע . proinde ruit vis tota argumenti, non enim exprimitur quando adueniet hæreditas Domini.

SECUNDA obiectio, Ecclesiast. 9. *Quodcumq; facere potest manus tua instanter operare, quia nec opus, nec ratio, nec sapientia, nec scientia erunt apud inferos, quò tu properas.* Videtur enim sapiens his verbis significare voluisse, nullum esse remedium in alio seculo.

RESPONDENT aliqui, hæc dici à Salomone in persona impiorum, qui non modò Purgatorium, sed etiam Gehennam tollunt, & nihil omnino esse credunt præter hanc vitam. Alij docent, Salomonem ad eos loqui, qui otiosè & flagitiosè viuunt, & ad Gehennam rectà proficiscuntur: quo in loco verissimum est, nullum esse remedium vel solatium. vtramq; expositionem attingit S. Hieronymus in commentario. At S. Gregorius lib. 4. Dialog. cap. 39. accommodat hæc omnia satis aptè ad eos etiam, qui ad Purgatorium deducuntur; nam

E E E e s

soli

soli illi purgari possunt, & precibus viuētium iuuari, qui dum hīc viuerent, id meruerunt bonis suis operibus, vt in alia vita iuuari possent; quare omnes debent in hac vita quidquid possunt boni peragere, quia in alia vita non iuabuntur, nisi per ea quæ hīc gesserunt meruerint, vt iuuari possent.

TERTIA obiectio Ecclesiastæ II. *Si ceciderit lignum ad austrum, aut ad aquilonē, in quocunq; loco ceciderit, ibi erit.* Non igitur, inquit, datur tertius locus, id est, Purgatorium, vnde aliquando exeundum sit.

RESPONDEO, ad literam Sapientem loqui de morte corporali, ac velle dicere, ita homines necessariò morituros, & cum mortui fuerint, per se nunquam surrecturos, quemadmodum lignum tandem aliquando cadit, & ibi manet, ac putrescit, vbi cecidit. si tamen velimus hæc ad statum animæ accommodare, tum dicendum erit, eos qui ad Purgatorium pertinent, ad austrum cecidisse, id est, ad statum salutis æternæ, & in eo statu salutis perpetuò permansuros: vel certè dici poterit per austrum gloriam cœlestem, per aquilonem Gehennam intelligi, sed non omnes cadere ad austrum, aut ad aquilonem. **PORRO**, hunc locum nihil officere assertioni Purgatorij, ex eo etiam intelligi potest, quod si Purgatorij assertioni officeret, officeret etiam assertioni eius loci, ad quē sancti Patres ante Christi aduentum descendebant, siue is locus sinus Abrahæ, siue limbus Patrum, siue infernus nominetur; constat enim Patres in eo loco non mansisse perpetuò. Vide Hieronymum in commentario, & Bernardum serm. 49. ex paruis.

QUARTA obiectio, Ezechiel. 18. *Cum auersus fuerit impius ab impietate sua, omnium iniquitatum eius non recordabor.* At quomodo, inquit Petrus Martyr, non recordatur Deus iniquitatum amicorum suorū, si eas tam seuerè in Purgatorio punit?

RESPONDEO dupliciter. **PRIMO**, non recordari iniquitatum, nihil aliud esse, quàm non seruare inimicitiam cum eo qui peccauit; nam si recordari iniquitatum, esset punire mala merita, recordari iustitiarū esset remunerare bona merita. At non concedunt aduersarij, recordari iustitiarum, esse remunerare bona merita, ne videlicet merita iustorū admittere cogantur, igitur neque debent concedere, recordari iniquita-

quitatum esse punire iniquitates; nam Ezechiel eodem modo de iustitia & de iniquitate loquitur.

SECUNDO, responderi potest, recordari iniquitatum esse quidem punire, sed punire in æternum; nam cum ibidem legimus, si iustus auerterit se à iustitia, omnes iustitiæ eius non recordabuntur: cogimur ita exponere, vt dicantur iustitiæ tradi obliuioni, non quod non remunerentur temporali aliquo præmio, sed quod non liberent hominem à Gehenna, nec remunerentur præmio sempiterno; nam alioqui opera bona impiorum nõ fraudari temporali mercede, docent Patres, Chrystostomus homil. 67. ad populum Antiochenum, Hieronymus in cap. 29. Ezechielis, Augustinus lib. 5. de ciuitate Dei, cap. 15. & Gregorius homil. 40. in Euangelia, & colligitur ex illis verbis Lucæ 16. *Recepisti bona in vita tua.*

QUINTA obiectio, Matth. 25. Duo solùm ordines hominum inueniuntur. aliis enim dicitur: *Venite benedicti.* Aliis: *Ite maledicti.* Item Marci ultimo: *Qui crediderit, & baptizatus fuerit, saluus erit; qui serò non crediderit, condemnabitur.* Denique Ioan. 3. *Qui credit, non iudicatur; qui non credit, iam iudicatus est: Non igitur, inquit Brentius, locus illius remanet Purgatorio, cum duo solùm sint loca post hanc vitam.*

RESPONDEO, in extremo iudicio, de quo agitur Matth. 25. rectè duos tantùm fieri ordines, quia tunc Purgatorium finem accipiet, ac deinceps duo tantùm loca remanebunt, Paradisus, & Gehenna. Porrò, qui credit, saluus erit, & non iudicatur, id est, non condemnatur, modò etiam addat cetera quæ requiruntur; fides enim ex se iustificat, & saluat, si aliunde non sit impedimentũ. quemadmodum dicere solemus, ex hoc semine nascetur arbor, si videlicet non desint calor solis, humor aquarum, & si qua alia requiruntur; neque continuo qui saluus erit per fidem, sine Purgatorio saluus erit; multi enim saluantur, sic tamen quasi per ignem, vt supra ex Apostolo demonstraui.

SEXTA obiectio, Lucæ 23. Latroni in extrema hora conuerso dicitur à Christo: *Hodie mecum eris in Paradiso.* Non ergo, inquiunt Petrus Martyr, & Bernardinus Ochinus, remanet Purgatorium pro iis, qui in hac vita non egerunt pœnitentiam. RESPONDEO, mortem illam durissimam patientissimo animo toleratam, & confessionem tam admirandam

dam eo tempore, quo Christum Apostoli ipsi negabant, potuisse iuste in plenam satisfactionem reputari. Adde, quod priuilegia paucorum legem non faciunt.

SEPTIMA obiectio, Roman. 8. Nihil damnationis est iis, qui sunt in Christo Iesu.

RESPONDEO, Paulum eo loco disputare de concupiscentia, ac velle dicere, iis qui sunt in Christo Iesu, & eius gratia muniti, non consentiunt motibus carnis suæ, nihil peccati contrahere ex eiusmodi motibus. Itaque hic locus non Purgatorium oppugnat, sed hæresim aduersariorum, qui vera peccata esse volunt eos etiam motus, quos interdum iustus sentit, licet eis non consentiat.

OCTAVA obiectio, 2. Cor. 5. *Si domus terrena nostra habitationis dissoluitur, habemus domum non manu factam, æternam in cælis;* recta igitur post mortem sine vlllo Purgatorio pij homines transferuntur in cælum.

RESPONDEO, B. Paulum id solùm asserere, patere domum cœlestem post mortem, non patere ante mortem: quod autem continuò omnes pij transferantur ad cælum post mortem, ipsum non dicere, sed contrarium potius indicare, cum ait: *Si tamē vestiti & non nudi inueniamur.* Significat enim his verbis eos, qui meritis & virtutibus vestiti sunt, ac proinde perfectam pœnitentiam in hac vita egerunt, mox in domum cœlestem deduci; alios autem saluari quidem, sed sic tamen, quasi per ignem, vt ipse idem ait, 1. ad Cor. 3.

NONA obiectio, 2. Cor. 5. *Omnes astabimus ante tribunal Christi, vt referat vnusquisq; prout gessit in corpore, siue bonum, siue malum.* At si post hæc vitam peccata remitterentur, & locus esset purgationi, certè non reciperet vnusquisq; prout gessit in corpore.

RESPONDEO, verissimam esse B. Pauli sententiam; nam etiam illi, qui remissionis & purgationis locum inueniunt in futuro seculo, nihil recipiunt; nisi quod gesserunt in corpore; id enim meruerunt perseuerando in fide & caritate vsque ad mortem, vt etiam post mortem purgari & iuuari possent; quæ ratione etiam sancti viri post mortem, etsi nihil propriè mereantur, tamen impetrant à Domino quidquid postulant; quoniam id meruerunt in hac vita rectè viuendo, vt etiam post hanc vitam à Domino exaudirentur. Vide hoc ipsum quod
nos

nos docemus, apud Dionysium libro de Ecclesiastica hierarch. cap. vlt. parte 3. apud Augustinum libro Enchiridij, cap. 110. & libro de cura pro mortuis, cap. 1. & apud Gregorium lib. 4. Dialogorum, cap. 39. Atque ad eundem modum intelligenda sunt illa: *Reddet unicuique secundum opera sua*, Rom. 2. Et illa: *Vnusquisque onus suum portabit*. Et: *Qua seminauerit homo, hac et metet*, Galat. 6.

DECIMA obiectio, Apoc. 14. *Beati mortui, qui in Domino moriuntur, amodo iam dicit spiritus, ut requiescant à laboribus suis, opera enim illorum sequuntur illos*. At pij omnes in Domino moriuntur, omnes igitur pij post mortem requiescunt, neque vllus est qui in Purgatorio torqueatur.

RESPONDEO cum S. Anselmo, in commentario huius loci, illud, *amodo*, non significare à morte vniuscuiusque, sed ab extremo iudicio, de quo in toto eo capite S. Ioannes loquitur. Itaque hic erit sensus; *Beati mortui, qui in Domino moriuntur; amodo enim, id est, à fine huius iudicij, de quo nunc loquor, in æternum requiescent à laboribus suis; vel si id minus alicui probetur, respondere possumus cum Richardo de S. Victore, & Haymone in hunc locum, loqui B. Ioannem de viris perfectis, ac præsertim de sanctis Martyribus, (eos enim eo loco consolari volebat) qui simpliciter moriuntur in Domino, neque aliquid purgandum secum ferunt; nam qui decedunt cum peccatis venialibus, aut cum debito pœnæ alicuius temporalis, ij, non simpliciter moriuntur in Domino, sed partim in Domino ratione caritatis, quam secum ferunt, partim non in Domino ratione peccatorum, quæ nihilominus secum ferunt. Neque mirum videbitur, quòd aliquos dicamus mori partim in Domino, partim non in Domino, si legatur S. Augustinus lib. 3. contra duas epistolas Pelagianorum, cap. 3. vbi eosdem homines in hac vita partim esse dicit filios Dei, partim filios huius seculi. Atque hæc de Scripturis.*

